

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Dávid G. Ferenc ügyvéd által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a ... kamarai jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (1054 Budapest, Széchenyi u. 2.) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. december 13. napján meghozott 22.P.21.471/2018/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. és Pf.3. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 37.500 (harminchétezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését kártérítés címén 1.500.000 forint és járulékai megfizetésére azzal, hogy az összeg tényleges megfizetését az alperestől nem kérte, kérte ugyanakkor annak az alperes felé fennálló adótartozásába történő beszámítását. Előadta, hogy az alperes adótartozás miatt a felperesi iroda ellen végrehajtási eljárást folytatott, amelyben a felperes a tartozás rendezése érdekében felajánlotta kintlévőségeit, amelyeket az alperes alakszerű határozattal lefoglalt. Ezt követően azonban semmilyen érdemi lépést nem tett a lefoglalt követelések érvényesítése érdekében, pedig a követelés lefoglalásának időpontjában az adós négy jelentős értékű ingatlannal rendelkezett. Később a követelés behajthatatlanná vált. Az alperes azon magatartása, amellyel több mint két évig semmilyen lépést nem tett az általa foglalt követelések érvényesítésére, olyan helyzetbe hozta a felperest, hogy az alperes felé fennálló tartozása nem csökkent, másrészt elvesztette a lehetőséget arra, hogy a követelést maga érvényesítse.

Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalását.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte az alperes perköltségének viselésére. Indokolásában a Ptk. 6:549. § (2) bekezdése, 6:548. § (1) bekezdése és 6:519. §-a alapján kifejtette, hogy a perben a felperesnek kellett bizonyítania az alperes károkozó magatartását, azaz a végrehajtói mulasztást, a kár bekövetkezését és annak összecszerűségét, valamint a mulasztás és a kár közötti okozati összefüggés fennállását. Az alperes mulasztása akkor tekinthető károkozó magatartásnak, amennyiben az kirívóan súlyos, nyilvánvaló jogalkalmazási vagy jogértelmezési hiba következménye. A felperest terhelte továbbá a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti kereset előfeltételének, a rendes jogorvoslat kimerítésének igazolása is. Az elsőfokú bíróság

elsőként azt vizsgálta, hogy az Art. rendelkezései szerint az alperes esetleges mulasztása ellen a felperesnek volt-e jogorvoslati joga. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet a felperessel, hogy az adóvégrehajtási eljárásban nem lett volna jogorvoslati joga a végrehajtó mulasztásával szemben, mivel az Art. 159. § (1) bekezdése a végrehajtó mulasztásának esetére végrehajtási kifogás előterjesztését teszi lehetővé. Az alperes tájékoztatta a felperest arról, hogy nem kíván a követelés foglalása iránt pert indítani, a felperes azonban a tájékoztatások átvételét követően határidőn belül végrehajtási kifogással nem élt. Az elsőfokú bíróság ezért megállapította, hogy a felperes keresete a jogorvoslat kimerítésének hiányában alaptalan.

Az elsőfokú bíróság emellett megállapította, hogy a felperes nem bizonyította az alperesi károkozó magatartást és az okozati összefüggés fennállását sem. Az alperes a követelés lefoglalását követően a Vht. 110. § (1) bekezdése, 111. §-a, és 113. §-a szerint járt el. Miután az adós a követelést az alperes felhívására nem ismerte el, az alperes az Art. 153. §-a szerint határozatot nem hozott, illetve a követelés foglalás iránti pert sem indította el az adóssal szemben, amelyről a felperest 2015 decemberében tájékoztatta. A felperes ehhez képest csak 2016 augusztusában kifogásolta a végrehajtási cselekmények elmaradását és kért soronkívüli intézkedéseket a követelése behajtása érdekében. Az adós ezt követően a követelés fennállását nem vitatta, így az alperes 2016 októberében az Art. 153. §-a szerinti határozattal kötelezte a tartozás megfizetésére. A követelés lefoglalásával a követelés csak akkor szállt volna át az adóhatóságra, ha azt az adós elismeri, vagyis a követelésfoglalás ebben az esetben hatályosult volna. Az adós elismerése hiányában az alperes a Vht. 113. §-a szerint követelés behajtása iránti pert indíthatott volna, ugyanakkor erre a törvény értelmében nem volt köteles. Téves az a felperesi hivatkozás, miszerint a követelés foglalását követően az alperes a tartozást automatikusan behajthatta volna. A követelés utóbb behajthatatlannak bizonyult, a felperes tehát az okozati összefüggés fennállását sem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelem teljesítését azzal, hogy az alperest közvetlenül a felperes részére történő teljesítésére kérte kötelezni, mivel a felperesnek már semmilyen tartozása nem áll fenn az alperessel szemben. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg a tényállást, abból téves jogi következtetéseket vont le, ezért az elsőfokú ítélet jogszabálysértő. Az ítéleti tényállással szemben a felperesnek nem állt rendelkezésére jogorvoslati lehetőség az alperes eljárása során, mivel az alperesnek nem volt olyan alakszerű határozata, amely ellen fellebbezéssel lehetett volna élni. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperesnek az alperes 2015. december 16-i levelével kapcsolatban végrehajtási kifogást kellett volna előterjesztenie, mert a hivatkozott levél csak annyit tartalmaz, hogy az alperes nem indít pert a követelések behajtása iránt. Ezzel szemben a felperesnek semmi oka nem volt végrehajtási kifogással élni, mivel a tájékoztatás nem tért ki arra, hogy az alperes a jogérvényesítés más módját sem kívánja igénybe venni. Az alperes jogerős és végrehajtható ítélet alapján járó követeléseket foglalt le a felperestől, amelyek végrehajtásának semmilyen akadálya nem volt, az alperes ennek ellenére évekig semmilyen érdemi lépést nem tett a követelések behajtása érdekében. A perben nem volt vitás, hogy a felperes jogerősen megítélt perköltség-követeléseket adott át az alperes részére, így a követeléseket senki nem tehetné vitássá. A lefoglalt követelések vonatkozásában a felperes mint engedményes az engedményező helyébe lépett, a Ptk. 328. § (1) bekezdése alapján ugyanazok a jogok illették meg, mint az engedményezőket. Ebből következően az alperesnek minden további felhívás és kérdés nélkül haladéktalanul meg kellett volna tennie a megfelelő végrehajtási lépéseket a követelése behajtása érdekében. Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Vht. 110. § (1) bekezdését, mert az nem arra az esetre vonatkozik, amikor az adósnak harmadik személlyel szembeni követelését jogerős ítélet állapította meg, hanem arra, amikor az adós csak hivatkozik a harmadik személlyel szemben fennálló követelésére. A Vht. nyilvánvalóan nem ronthatja le a Pp. jogerőre vonatkozó rendelkezéseit.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását. A felperes által hivatkozott jogerős ítélet az Art. alapján az adóvégrehajtási eljárásban nem minősült végrehajtható okiratnak. A felperesnek azért sincs kára, mert eredményes végrehajtás esetén a befolyt összeget a felperes legrégebbi tartozására kellett volna elszámolni, így azok nem évültek volna el, és a felperes utóbb megfizetett adótartozása nem csökkent volna.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben bírálta felül, mert annak fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéltábla a döntésével egyetértett, annak jogi indokait azonban csak részben osztotta.

A felperes kártérítési keresetét a közhatalmi jogkörben eljáró alperes jogellenes, károkozó magatartására alapította, ezért annak elbírálása során a Ptk. 6:548. § (1) bekezdését és a 6:519. § (1) bekezdését együtt kellett alkalmazni, azaz a közigazgatási jogkörben okozott károkért való felelősség speciális feltételei mellett az általános kárfelelősségi alakzat konjunktív feltételeinek a fennállását is vizsgálni kellett. A kártérítési felelősség megállapításához nem elegendő a jogellenes magatartás bizonyítása, szükséges az azzal okozati összefüggésben bekövetkezett kár igazolása is, hiszen a polgári jogi kárfelelősséget a közigazgatási szervnek csak az a jogellenes magatartása alapozza meg, amely egyben kárt is okoz.

A Ptk. 6:548. § (1) bekezdése szerinti kárfelelősség speciális feltétele, hogy a kár rendes jogorvoslattal és a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata útján ne legyen elhárítható. Az elsőfokú bíróság az elutasító döntését a jogorvoslati lehetőség kimerítésének hiányára alapította, az ítéltábla azonban a kártérítési felelősség konjunktív általános feltételeinek hiányát állapította meg, ezért a speciális feltétel teljesülését nem kellett vizsgálni.

A felperes a kereseti kérelmét azon a ténybeli alapon terjesztette elő, hogy a 2014 márciusában lefoglalt, a felperest illető követelések behajtása iránt az alperes évekig nem intézkedett, nem hozott megfelelő határozatot és ezért a követelések utóbb részben behajthatatlanná váltak. A felperes az alperesi mulasztás időszakát kifejezetten nem határozta meg, de a kárigénye után érvényesíteni kívánt kamat számításának kezdő időpontját 2014. április 1. napján jelölte meg. Ebből az következik, hogy felperesi álláspont szerint ez volt az az utolsó időpont, amikor a lefoglalt követelés még eredményesen behajtható lehetett volna. A felperes ugyanakkor az utóbb lefoglalt, jogerős bírósági ítéleten alapuló követeléseket 2014. január 8. napján szerezte meg engedményezés útján, vagyis ezt követően semmi nem zárta el attól, hogy követelés érvényesítése érdekében maga is fellépjen. A PK 36. számú állásfoglalás értelmében ha a kár bekövetkeztében a károsult is közrehatott, magatartásának következményeit maga köteles viselni. A perbeli esetben a felperes megfelelő időben történő igényérvényesítésével a teljes kár bekövetkezése megelőzhető lett volna, ezért a kárt nem az alperes okozta, hiszen az alperes beavatkozása előtt mindazt, amit a felperes a jelen perben az alperestől vár el, saját maga is megtehetett volna.

A felperes keresete az okozati összefüggés hiányában is alaptalan. Amennyiben a felperes azt állítja, hogy az adóssal szembeni behajtás az alperes mulasztása miatt nem vezetett eredményre, akkor azt is elő kell adnia, hogy mikor és milyen vagyon állt az adós rendelkezésére, amelyből a követelés

sikeresen kielégíthető lett volna. A felperes csak általánosságban hivatkozott arra, hogy az adósnak ingatlanvagyonra volt, azt azonban nem adta elő és nem is bizonyította, hogy az ingatlanokból ez a követelés ténylegesen megtérülhetett volna. A felperes az adóvégrehajtási eljárásban a tartozása kiegyenlítése érdekében lefoglalás céljából felajánlhatja a követeléseit az adóhatóság részére, ezzel azonban nem háríthatja át a behajtás kockázatát a hatóságra. Amennyiben a felperes a végrehajtás megindításáról nem gondoskodott, úgy annak eredménytelenségét később nem kérheti számon az alperesen.

A Vht. 152-153. §-ai a munkabérre és fizetési számlára irányuló végrehajtás szabályait tartalmazzák, így a felperest illető, engedményezés útján megszerzett, jogerős bírósági határozattal megítélt perköltségre nem vonatkoznak. Az alperes eljárására a Vht. 110-113. §-ai voltak irányadók, amelyek alapján az alperes felhívást bocsátott ki az adósnak, aki először vitatta a követelés fennállását, azt csak a második felhívásra ismerte el. Ilyen esetben a Vht. 113. §-a értelmében a harmadik személy adóssal szemben követelés behajtása iránti per indítható, a per megindításáról azonban a végrehajtást kérő dönt, azaz ilyen kötelezettsége nincs és adott esetben a már jogerősen megítélt perköltség teljesítése érdekében újabb per nem is lett volna indítható. A felperes álláspontjával szemben tehát a harmadik személy adóssal szembeni behajtást nem lehetett a felperes ellen indult adóvégrehajtási eljárás keretei között lefolytatni, hanem csak egy másik eljárásban.

A kifejtettekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselével felmerült másodfokú perköltség viselésére. Az ítélet tábla az alperesi jogi képviselő munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg.

Budapest, 2019. október 8.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Benedek Szabolcs s.k.. Matosek Edina s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: